

ÖCKERÖ KOMMUN

© Flightfoto

RENHÅLLNINGSDORDNING

för Öckerö kommun

Antagen av kommunfullmäktige 2012- 10-25

D. nr. 0369/12

RENHÅLLNINGSSORDNING.....	1
Inledande bestämmelser.....	4
Tillämpliga föreskrifter.....	4
Definitioner.....	4
Kommunens ansvar.....	7
Tillsyn.....	7
Information.....	7
Taxa.....	7
Fastighetsinnehavares och nyttjanderättsinnehavares ansvar.....	8
Informationsskyldighet.....	8
Anmälningsskyldighet.....	8
Sortering av hushållsavfall.....	8
Skyldighet att lämna hushållsavfall på anvisad plats.....	9
Krav på emballering av hushållsavfall.....	9
Lättantändligt och frätande avfall.....	10
Fyllnadsgrad och vikt.....	10
Anskaffande, underhåll och skötsel av behållare och annan utrustning.....	10
Placering och tillgänglighet.....	11
Hämtnings- och transportvägar.....	11
Väg saknas.....	12
Hämtningsområde och hämtningsintervall.....	12
Slamtank.....	13
Slamavskiljare.....	13
Särskild hämtning.....	13
Särskilt om hushållsavfall från verksamheter.....	13
Annat avfall än hushållsavfall.....	14
Uppgiftsskyldighet.....	14
Undantag från renhållningsordningens bestämmelser.....	15
Handläggning av anmälnings- och ansökningsärenden.....	15
Eget omhändertagande av hushållsavfall.....	15
Utsträckt hämtningsintervall.....	16
Gemensam avfallsbehållare.....	16
Uppehåll i hämtning.....	16
Grunder för återkallande av undantag.....	17
Befrielse från skyldighet att överlämna hushållsavfall till kommunen.....	17
Överklaganden.....	17
Övrigt.....	17
Ikraftträdande.....	18
Sorteringsanvisningar för hushållen i Öckerö kommun. Bilaga 1.....	19
Farligt avfall.....	19
Asbest.....	20
Kontaminerat virke.....	20
Grovavfall.....	21
Bygg- och rivningsavfall.....	21
Trädgårdsavfall.....	21
Sot och aska.....	22
Avfall under producentansvar.....	22

Förpackningar.....	22
Returpapper	22
Avfall av elektriska och elektroniska produkter från hushållen.....	22
Kasserade kylskåp och frysar	22
Däck	23
Bilar	23
Sorteringsanvisningar för verksamheter och företag i Öckerö kommun.	24
Bilaga 2	24
Hushållsavfall.....	24
Farligt avfall	24
Asbest.....	25
Kontaminerat virke.....	26
Kliniskt eller smittförande avfall.....	26
Bygg- och rivningsavfall	26
Avfall från fiskenäringen	27
Avfall under producentansvar	27
Förpackningar.....	27
Returpapper	27
Avfall av elektriska och elektroniska produkter från verksamheter.....	27
Kasserade kyl- och frysapparater	27
Däck	28
Bilar	28
Information och anvisningar om ÅVC och ÅVS i Öckerö kommun. Bilaga 3 ...	28

Inledande bestämmelser

Enligt 15 kap 11 § i Miljöbalken skall det för varje kommun finnas en renhållningsordning som skall innehålla de föreskrifter som gäller för hanteringen av det avfall som uppkommer i kommunen samt en avfallsplan. En regional avfallsplan kallad A 2020 har arbetats fram på uppdrag av de 13 kommuner som ingår i Göteborgs kommunalförbund (GR). Denna avfallsplan skall tillsammans med den kommunspecifika avfallsplanen samt de lokala föreskrifterna vara styrdokumentet för avfallshanteringen i Öckerö kommun. Renhållningsordningen för Öckerö kommun innehåller även sorteringsföreskrifter för hushåll och verksamheter.

Tillämpliga föreskrifter

1 §

För kommunens avfallshantering gäller:

- Miljöbalken (1998:808) och Avfallsförordningen (2011:927),
- Föreskrifter om avfallshantering i förordningar utfärdade med stöd av miljöbalken,
- Sjöfartsverkets föreskrifter och allmänna råd om mottagning av avfall från fartyg (SJÖFS 2001:12) och från fritidsbåtar (SJÖFS 2001:13),
- Lag om skydd mot olyckor (SFS 2003:778) och förordningen om skydd mot olyckor (SFS 2003:789),
- Andra författningar (LOU, PBL, trafiksäkerhetslag etc.) och
- Renhållningstaxa för Öckerö kommun.

Utöver de författningar som anges i första stycket gäller dessa föreskrifter om avfallshantering. Gällande författningar finns under www.lagrummet.se

Definitioner

2 §

Termer och begrepp som används i dessa föreskrifter har samma betydelse som i 15 kap. Miljöbalken och Avfallsförordningen. I övrigt används följande begrepp med de betydelserna som här anges:

1. Med **avfall** avses varje föremål, ämne eller substans, som ingår i en avfallskategori och som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med.
2. Med **behållare** avses säckställ, kärl av plast eller någon annan anordning för uppsamling av hushållsavfall.

3. Med **bygg- och rivningsavfall** avses avfall från nybyggnation, ombyggnation, renovering och reparationsarbeten av fastigheter och lokaler och som inte utgör med hushållsavfall jämförligt avfall.
4. Med **farligt avfall** avses avfall, som i enlighet med Avfallsförordningen (*SFS 2011:927*) finns markerat med asterix i bilaga 4 till förordningen, eller annat avfall, som har någon eller några av de egenskaper, som anges i bilaga 1 till samma förordning. Se även bilaga 1 och bilaga 2 till dessa bestämmelser.
5. Med **fastighetsinnehavare** avses den som är fastighetsägare eller den som enligt 1 kap. 5 § Fastighetstaxeringslagen (1979:1152) skall anses som fastighetsägare.
6. Med **grovavfall** avses, i enlighet med 5 § Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2004:4) om hantering av brännbart avfall och organiskt avfall, hushållsavfall som är så tungt eller skrymmande eller har egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i säck eller kärl. Se bilaga 1.
7. Med **gångavstånd** avses enkel väglängd från behållarens uppställningsplats till tomtgräns mot gata/väg. Gångavstånd är en tilläggstjänst som kan beställas.
8. Med **hushållsavfall** avses avfall som kommer från hushåll och därmed jämförligt avfall från annan verksamhet. Med avfall från annan verksamhet som är jämförlig med hushållsavfall menas sådant avfall som uppkommer som en direkt följd av att människor oavsett ändamål eller verksamhet uppehåller sig inom en lokal eller anläggning. Som exempel kan nämnas avfall från personalmatsalar, restaurangavfall och toalettavfall. Exempel på verksamheter där hushållsavfall uppkommer är **boenden**, (hotell, äldreboenden, vårdinrättningar och konferensanläggningar) **arbetsplatser**, (alla slags butiker, kontor, solarier, gym, byggarbetsplatser och industrier) och **uppehållsplatser** (skolor, caféer, gatukök, daghem, färjelägen, kiosker och fritidsanläggningar).
9. Med **kliniskt avfall** avses skärande och stickande avfall från sjuk- och tandvård, biologiskt och smittförande avfall.
10. Med **matavfall** avses avfall från hushåll, restauranter, storkök som samlas in för borttransport till anläggning för rötning och tillverkning av biogas och näringsrik rötrest.
11. Med **nyttjanderättshavare** avses den som, utan att omfattas av fastighetsinnehavarebegreppet, har rätt att bruka eller nyttja fastighet.
12. Med **producentansvarsmaterial** avses material eller avfall som omfattas av förordningar om producentansvar. För delar av dessa ansvarar förpacknings och tidningsinsamlingen, FTI. Hit hör; förpackningar av metall, plast, wellpapp, kartong och returpapper. Övrigt material under producentansvar är; glas (färgat och ofärgat), avfall från elektriska och elektroniska hushållsprodukter, glödlampor, belysningsarmaturer, däck och bilar.
13. Med **trädgårds- och parkavfall** avses biologiskt avfall från trädgårds och parkskötsel. Trädgårdsavfall från enskilda hushåll räknas som hushållsavfall

(grovavfall) medan dylikt avfall från flerbostadshus räknas som annat avfall än hushållsavfall

14. Med **verksamhetsavfall** avses fast eller flytande avfall, som uppkommer vid industrier, företag, institutioner, affärer och andra verksamheter och som inte utgör med hushållsavfall jämförligt avfall.
15. Med **återvinningscentral** (ÅVC) avses bemannad mottagningsplats för avfall. Se bilaga 3.
16. Med **återvinningsstation** (ÅVS) avses obemannad mottagningsplats för avfall. Se bilaga 3.

Kommunens ansvar

3 §

Kommunstyrelsen har verksamhetsansvar för hanteringen av allt hushållsavfall och därmed jämförligt avfall i kommunen, med särskilt ansvar för att hushållsavfall som utgörs av farligt avfall samlas in och transporteras till en behandlingsanläggning.

Från ansvaret undantas avfall som enligt förordning skall insamlas och omhändertas av producent s.k. producentansvar

Kommunens avfallshantering utförs av Kommunstyrelsens renhållningsenhet eller den som kommunen anlitar för ändamålet, nedan kallad renhållaren.

Från mottagningsanordning för avfall från fartyg i hamn skall genom kommunens försorg sådant avfall som anges i Avfallsförordningen (2011:927), tas emot och transporteras bort. Sjöfartsverket har meddelat föreskrifter och allmänna råd om mottagning av avfall från fartyg (SJÖFS 2001:12) och från fritidsbåtar (SJÖFS 2001:13). Det åligger hamnar och varv att hålla erforderliga mottagningsanordningar samt upprätta avfallshanteringsplaner. I hamn som inte är kommunägd skall hamnens innehavare för kommunen ange behov av renhållningstjänster genom skriftlig anmälan till Kommunstyrelsen.

Tillsyn

4 §

Tillsynen över avfallshanteringen enligt 15 kap. Miljöbalken och enligt föreskrifter meddelade med stöd av Miljöbalken utförs av Bygg- och Miljönämnden.

Information

5 §

Kommunstyrelsen informerar hushållen om de insamlingssystem för förpackningar och för avfall från elektriska och elektroniska produkter som är tillgängliga i kommunen.

Taxa

6 §

Kommunfullmäktige antar årligen, eller vid behov med annan intervall, en renhållningstaxa. Av denna framgår aktuella renhållningsavgifter för insamling, transport, återvinning och bortskaffande av avfall som utförs genom kommunens försorg.

Avlämnare från annan kommun än Öckerö avlägger avgift enligt överenskommelse om gränsöverskridande besök.

Fastighetsinnehavares och nyttjanderättsinnehavares ansvar

Informationsskyldighet

7 §

Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare, om denne ej bor på fastigheten, är skyldig att i behövlig omfattning informera den eller dem som bor i eller är verksamma i fastigheten om gällande regler för avfallshantering samt verka för att dessa efterlevs.

Anmälningsskyldighet

8 §

Då fastighet byter ägare skall den nye ägaren omedelbart efter tillträde anmäla ändringen till kommunen.

Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare skall till kommunen snarast anmäla förändringar i fastighetens förhållanden, som påverkar avfallets mängd eller sammansättning.

Sortering av hushållsavfall

9 §

Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare skall sortera ut följande avfallsslag och hålla det skilt från annat avfall:

- Annat avfall än hushållsavfall (inklusive bygg- och rivningsavfall från omfattande byggverksamhet på fastigheten)
- Avfall som omfattas av producentansvar
- Kasserade bilbatterier (producentansvar 26/11 2008)
- Kasserade små batterier (producentansvar 26/11 2008). Innehåller kasserade produkter lösa batterier ska dessa plockas ur. Är batterierna inbyggda i produkten behandlas den som el-avfall

Dessutom skall fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare sortera ut följande avfallsslag:

- Grovavfall
- Hushållsavfall som i utsorterade fraktioner utgörs av farligt avfall
- Läkemedel
- Slam
- Latrin
- Stickande och skärande avfall
- Icke-brännbart avfall
- Döda sällskapsdjur samt avfall från husbehovsjakt

Fastighetsägare eller nyttjanderättshavare skall, vid annan intervall än veckohämtning också sortera ut följande avfallsslag när de förekommer i hushållet:

- Biologiskt behandlingsbart hushållsavfall
- Matavfall
- Trädgårds- och parkavfall

Närmare anvisningar om sortering anges i bilaga 1 och 2.

10 §

Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare skall säkerställa möjligheter att sortera ut och hålla åtskilda de avfallsfraktioner som enligt dessa föreskrifter skall överlämnas till renhållaren för borttransport.

Utsorterade avfallsslag kan, vid beställning mot avgift, hämtas särskilt vid fastigheten. Se 20 § och bilaga 1 till dessa föreskrifter. Det utsorterade avfallet skall transporteras bort från fastigheten så ofta att olägenhet för människors hälsa och miljön inte uppstår. Vid transport av hushållsavfall som är farligt avfall får detta inte blandas med andra slag av avfall eller andra ämnen eller material. Olika slag av farligt avfall får inte heller blandas med varandra.

Skyldighet att lämna hushållsavfall på anvisad plats

11 §

Hushållsavfall under kommunens ansvar skall lämnas till renhållaren om inte annat sägs i dessa föreskrifter eller i bilagorna till dessa föreskrifter.

Avfall som skall transporteras bort genom kommunens försorg får inte transporteras av fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare till annan än av kommunen anvisad plats t.ex. soprum eller behållare. Avfallet får inte heller, i annan utsträckning av vad som framgår av denna renhållningsordning, grävas ned, komposteras eller brännas. Se 27-29 §.

Krav på emballering av hushållsavfall

12 §

I behållare och utrymme för avfall får endast läggas sådant avfall för vilket behållaren och förvaringsplatsen är avsedd. Avfall som läggs i behållare skall vara inlagt i påse eller paket av lämpligt material och storlek. Det paketerade avfallet skall vara väl förslutet så att avfallet inte kan spridas. Föremål som kan ge upphov till skär- och stickskador skall läggas i styvt skyddshölje innan de läggs i påse eller paket. Kanyler och sprutor får inte läggas i soporna eftersom de att betrakta som riskavfall och skall lämnas till apotek i en för ändamålet avsedda behållare.

Farligt avfall skall vid avlämningen vara tydligt märkt med uppgift om innehåll. Kan innehållet inte identifieras kan renhållaren vägra att ta emot avfallet.

Grovavfall från hushåll för separat borttransport av renhållaren skall i den mån det är möjligt, buntas eller förpackas i lämpligt emballage. Grovavfallet skall förses med märkning som klargör att det är fråga om grovavfall.

Lättantändligt och frätande avfall

Lättantändligt avfall, varm aska eller grillkol, får inte läggas i hushållsavfallet. Frätande ämnen eller ämnen som kan orsaka självantändning får inte heller läggas tillsammans med övrigt hushållsavfall

Fyllnadsgrad och vikt

13 §

Behållare (kär/säck) får inte fyllas mer än att den lätt kan tillslutas. Den får inte heller vara så tung att det blir uppenbara svårigheter att tömma den, flytta den eller att Arbetsmiljöverkets krav inte kan tillgodoses. Sopsäck får inte väga mer än maximalt 15 kg.

Försummelse av ovanstående kan innebära utebliven tömning. Avfallet skall då omfördelas respektive emballeras om av fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren. Kärlet/säcken töms då vid nästa hämtningstillfälle. Tömning kan dock utföras tidigare mot avgift.

Anskaffande, underhåll och skötsel av behållare och annan utrustning

14 §

Kärl och behållare ägs av kommunen och tillhandahålls genom renhållaren om inte annat överenskommit. Behållare för hushållsavfall skall ha sådan utformning att den överensstämmer med kommunens fordonspark. Fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren har ansvar för rengöring och tillsyn av kärl. Vid försummelse av underhåll, skötsel och tillsyn, som bidrar till att kärl eller behållare måste bytas ut i förtid, erläggs avgift enligt taxa. Tillsynsansvaret gäller även efter det att kärlet tömts och ställts tillbaka på uppställningsplatsen.

Sopsäckar, där dessa används, levereras av renhållaren om inte annat överenskommit. Antalet säckar som avlämnas motsvarar avtalad hämtningsintervall.

Fr.o.m. 2007 svarar fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren själv för montering av sopsäck i behållaren. Detta gäller ej de abonnenter som har plastkärl eller avtal med kommunen om isättning av säck. .

Verksamhetsutövare kan, efter särskild prövning fr.o.m. 2008-11-01, få nyttja plastkärl på hjul. Verksamhetsutövaren anskaffar då kärlet själv.

Andra behållare såsom slamtankar anskaffas, installeras och underhålls av fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren.

Fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren ansvarar för och bekostar installation och underhåll av övriga inom fastigheten förekommande anordningar och utrymmen för avfallshanteringen.

Placering och tillgänglighet

15 §

Behållare skall vara tillgängliga och ges service i form av återkommande underhåll och tillsyn för att förebygga driftavbrott och olägenhet såsom buller, lukt och dylikt. Såväl behållare som de inom fastigheten förekommande anordningar och utrymmen för avfallshantering skall installeras och underhållas så att kraven på god arbetsmiljö uppfylls och risken för olycksfall minimeras. Behållare skall vara uppställda så att hantering med den utrustning som används i kommunens renhållningssystem kan ske och att hämtning underlättas. De skall placeras så att de kan hämtas med kärra eller baklastande bil där sådan används. Kärlen skall, för att underlätta hämtning, alltid placeras med handtaget utåt.

Vid tveksamheter angående placering av behållare gäller Arbetsmiljöverkets föreskrifter AFS 1998:1 om belastningsergonomi och AFS 2000:1 om manuell hantering samt AFS 2000:42 om arbetsplatsens utformning.

Slamavskiljare, fettavskiljare, trekammarbrunnar och slutna tankar skall vara lätt tillgängliga för tömning. Lock eller manlucka skall kunna öppnas av en person och får inte vara övertäckt när tömning skall ske. Luckans vikt får enligt Arbetsmiljöverkets krav inte överskrida 15 kg. Fastighetsinnehavaren ansvarar för anläggningens skötsel och underhåll. Avstånd mellan uppställningsplats för slambil och slambrunn får inte överstiga 20 meter såvida inte särskilda skäl föreligger

Renhållaren skall ha tillträde till de utrymmen i fastigheten där arbetet skall utföras. Nycklar, portkoder och dylikt skall vid begäran om hämtning lämnas till renhållaren. Ändringar skall utan anmaning meddelas renhållaren.

Hämtnings- och transportvägar

16 §

Hämtning av hushållsavfall sker vid fastighetsgränsen. Behållare skall ställas så nära uppställningsplats för hämtningsfordon som möjligt såvida inte särskilda skäl föreligger häremot eller det är fråga om tömning av särskilda behållare såsom slamtankar och fettavskiljare. För en- eller flerbostadshus med plastkärl gäller följande: på tömningsdagen skall kärlet/kärlen stå max 5 meter från tomtgräns eller hämtningfordonets uppställningsplats. Handtaget och hjulen skall vara vända utåt. Det finns möjlighet att beställa gångavstånd d.v.s. att renhållaren hämtar kärlet/kärlen på annan överenskommen plats. Vid hämtning skall vägen till kärlet/kärlen vara fri och hårdgjord. Avgift för gångavstånd uttages enligt taxa. Ingen avgift tas ut för de kärl som är placerade mindre än 5 meter från tomtgräns mot

gata/väg. Därefter tas det ut en avgift för intervallerna 5,1-10 meter, 10,1-15 meter, 15,1-20 meter osv.

17 §

Fastighetsinnehavaren skall se till att transportväg fram till behållarens hämtnings- och tömningsplats hålls i farbart skick. Det innebär att vägen skall vara fri från buskar, nedhängande grenar, parkerade bilar, redskap, cyklar m.m.

Transportvägen skall vintertid röjas från snö och hållas halkfri. Öppning i snövallar, med minsta bredd om 1 meter, måste finnas för transport av kärl eller säck. Ansvaret för tillgänglighet och skötsel åligger fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren. Enskild väg som utnyttjas vid hämtning av hushållsavfall skall vara så dimensionerad och hållas i sådant skick att den är farbar för hämtningsfordon.

Försummelse av ovanstående kan innebära utebliven tömning. Kärlet töms då vid nästa hämtningstillfälle. Tömning kan utföras tidigare mot avgift.

Väg saknas

Om farbar alternativt trafiksäker väg saknas till fastigheten får *Kommunstyrelsen* besluta att fastighetsägaren skall avlämna hushållsavfall på av kommunen anvisad plats utanför fastigheten. Det samma gäller om hämtningsfordonet inte kan vända vid fastigheten utan tvingas backa.

Hämtningsområde och hämtningsintervall

18 §

Kommunen utgör ett hämtningsområde.

19 §

Ordinarie hämtning av hushållsavfall sker med nedanstående intervall:

Från en- eller tvåbostadshus för permanentboende sker hämtning av hushållsavfall enligt överenskommelse varje vecka. Efter ansökan om kompostering kan hämtning ske varannan vecka eller var 4:e vecka.

Från en- eller tvåbostadshus för fritidsboende sker hämtning av hushållsavfall varje vecka under tiden maj till och med september.

Vid utebliven hämtning åligger det fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren att kontakta renhållaren som då hämtar avfallet senast dagen efter eller, vid överenskommelse, vid nästa hämtningstillfälle.

Slamtank

Tömning av slamtank sker minst en gång per år. Slamtank skall vara godkänd av Kommunstyrelsen. Vid behov utförs ytterligare tömning efter begäran från fastighetsägaren eller nyttjanderättshavaren. Tömning av sk. ”minireningsverk” utföres efter tillverkarens anvisningar.

Slamavskiljare

Tömning av fettavskiljare sker minst en gång per år. Slamavskiljare skall vara godkänd av Kommunstyrelsen. Kommunen äger rätt att i det enskilda fallet fastställa tömningsfrekvens med hänsyn till belastningen i förhållande till avskiljarens volym. Extra tömning kan ske efter beställning mot avgift.

Särskild hämtning

20 §

Särskild hämtning kan beställas av nedanstående avfallsslag enligt renhållarens anvisningar:

- Farligt avfall hämtas mot avgift.
- Grovavfall hämtas mot avgift.
- Trädgårds- och parkavfall hämtas mot avgift.
- Bygg och rivningsavfall hämtas mot avgift.
- Latrinavfall hämtas mot avgift.

Särskilt om hushållsavfall från verksamheter

21 §

Hushållsavfall från verksamheter skall hållas skilt från annat avfall än hushållsavfall. För hushållsavfall från verksamheter gäller 9 -19 § samt anvisningarna i bilaga 2 till denna förordning.

Hushållsavfall som utgörs av elektriska och elektroniska produkter lämnas vid kommunens insamlingsställen eller vid annat ställe som anges i bilaga 2.

Tömning av slam från enskilda tankar, slamavskiljare och fettavskiljare sker minst en gång per år och i övrigt efter behov för att upprätthålla en god funktion i tanken/avskiljaren.

Annat avfall än hushållsavfall

Uppgiftsskyldighet

22 §

Den som yrkesmässigt bedriver verksamhet där det uppstår annat avfall än hushållsavfall skall på begäran av Bygg- och Miljönämnden lämna de uppgifter i fråga om avfallets art, sammansättning, mängd och hantering som behövs som underlag för kommunens renhållningsordning.

23 §

Den som yrkesmässigt tillverkar, till Sverige för in eller säljer en förpackning eller en vara som är innesluten i en sådan förpackning, skall på anmodan av Bygg- och Miljönämnden lämna de uppgifter i fråga om förpackningsavfallets art, sammansättning, mängd och hantering som behövs som underlag för kommunens renhållningsordning.

Undantag från renhållningsordningens bestämmelser

Handläggning av anmälnings- och ansökningsärenden

24 §

Anmälan om kompostering eller annat omhändertagande av hushållsavfall på den egna fastigheten handläggs av Bygg- och miljönämnden. Ansökan om dispens från skyldighet att lämna avfall till kommunen såvitt gäller bestämmelser om hushållsavfall prövas av Kommunstyrelsen.

Anmälan och ansökan skall alltid innehålla uppgifter om vilka avfallsslag som avses omhändertas samt för annat avfall än vegetabiliskt köksavfall, en redogörelse för på vilket sätt omhändertagandet skall ske utan att det innebär risk för olägenhet för människors hälsa och miljön och den tidsperiod som anmälan eller ansökan avser.

Eget omhändertagande av hushållsavfall

25 §

Avfall får endast tas om hand på den egna fastigheten enligt vad som anges nedan och under förutsättning att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa och miljön.

26 §

Trädgårdsavfall från fastigheten får komposteras på fastigheten utan särskild anmälan.

Torrt trädgårdsavfall som inte kan utnyttjas för kompostering får eldas endast om det kan ske utan att olägenhet uppstår och det i övrigt inte strider mot författning.

Föreskrifter om förbud mot eldning, helt eller delvis, till skydd för människors hälsa och miljö utfärdade med stöd av förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor eller annan författning samt brandriskvarning måste beaktas.

27 §

Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som själv avser att kompostera annat hushållsavfall än trädgårdsavfall från fastigheten, t.ex. matavfall skall anmäla detta skriftligen, på blankett som renhållaren tillhandahåller och som också finns på kommunens hemsida, till Bygg- och miljönämnden. Kompostering av matavfall på fastigheten ska ske i skadedjurssäker behållare och på sådant sätt att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppstår. Fastigheten skall ge utrymme för användning av den erhållna komposten.

Administrationsavgift tas ut vid handläggning av ärendet.

Bygg- och miljönämnden skall översända kopia av anmälan till renhållaren.

28 §

Kompostering av latrin från fastigheten får efter ansökan hos Bygg- och miljönämnden ske i särskild därför avsedd anläggning på fastigheten, s.k. förmultningsanläggning eller annat liknande omhändertagande av näringsämnen på fastigheten. Ansökan om omhändertagande av latrin inom egen anläggning skall innehålla en komplett beskrivning av anläggningen.

Administrationsavgift tas ut vid handläggning av ärendet.

Bygg- och miljönämnden skall översända kopia av beslutet till renhållaren.

Utsträckt hämtningsintervall

29 §

Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som komposterar allt matavfall från hushållsavfallet på den egna fastigheten kan efter ansökan till Kommunstyrelsen medges att det återstående avfallet hämtas vid vartannat eller vart fjärde ordinarie hämtningstillfälle under förutsättning att olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår.

Medgivande om hämtning vid vartannat eller vart fjärde ordinarie hämtningstillfälle kan komma att återkallas om kommunen konstaterar att matavfall trots uppgifterna om kompostering lämnas för hämtning eller om kommunen på annat sätt gör sannolikt eller kommer fram till att matavfall från fastigheten inte omhändertas på det sätt som medgivits.

Administrationsavgift tas ut vid handläggning av ärendet.

Gemensam avfallsbehållare

30 §

Gemensam behållare för hushållsavfall kan, efter ansökan till Kommunstyrelsen, få användas av boende i två intill varandra gränsande fastigheter, om antalet personer i hushållen inte överstiger fyra och att avfallsmängden bedöms kunna rymmas i en behållare av den storlek som normalt används i det aktuella området. Ansökan om gemensam avfallsbehållare görs till kommunen och skall undertecknas av båda fastighetsinnehavarna eller nyttjanderättshavarna.

Administrationsavgift tas ut vid handläggning av ärendet.

Uppehåll i hämtning

31 §

Uppehåll i hämtning vid permanentbostad kan efter ansökan till medges fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare om fastigheten inte kommer att

utnyttjas under en sammanhängande tid om minst fem månader. Avgift nedsätts enligt taxa.

Uppehåll i hämtning vid fritidshus kan efter ansökan medges fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavaren om fastigheten inte kommer att utnyttjas under hela perioden mellan maj och september. Avgift nedsätts enligt taxa.

Ansökan, som skall vara skriftlig och innehålla de uppgifter och beskrivningar som behövs för prövningen, lämnas till Kommunstyrelsen senast en månad före den avsedda uppehållsperioden.

Administrationsavgift tas ut vid handläggning av ärendet.

Grunder för återkallande av undantag

32 §

Undantag kan återkallas, dels om de förutsättningar som utgjort grund för undantaget inte längre föreligger, dels om hanteringen av avfallet sker i strid mot i undantaget angivna villkor eller annars visar sig orsaka olägenhet från hälso- eller miljösynpunkt.

Befrielse från skyldighet att överlämna hushållsavfall till kommunen

33 §

Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som själv, inom den egna fastigheten, kan ta hand om sitt hushållsavfall på ett sätt som är betryggande för människors hälsa och miljön, kan efter ansökan till Kommunstyrelsen om det finns särskilda skäl, befrias från skyldigheten att lämna avfall till kommunen för transport, bortskaffande och återvinning. Grundavgift erläggs enligt taxa.

Administrationsavgift tas ut vid handläggning av ärendet.

Överklaganden

34 §

Överklagande av nämndbeslut sker hos Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

Övrigt

35 §

Kommunstyrelsen kan även i övrigt, om särskilda skäl föreligger, medge dispens från dessa föreskrifter.

Ikraftträdande

Dessa föreskrifter träder i kraft den 2012-11-01 då Renhållningsordning för Öckerö kommun 2011-12-15 upphör att gälla.

Beslutade avgiftsförändringar träder i kraft från den dag Öckerö kommunfullmäktige beslutar.

Bilaga 1: Sorteringsanvisningar - hushållen

Bilaga 2: Sorteringsanvisningar – verksamheter

Bilaga 3: Information om ÅVC och ÅVS

Sorteringsanvisningar för hushållen i Öckerö kommun. Bilaga 1

Av kommunens renhållningsföreskrifter och övriga tillämpliga föreskrifter följer att nedan uppräknade avfallsslag skall utsorteras. Avfallet lämnas på den vid respektive avfallsslag anvisad plats.

Farligt avfall

Hushållsavfall som utgörs av eller innehåller farligt avfall lämnas vid kommunens bemannade återvinningscentraler (ÅVC), Öckerö, Björkö, Knippla, Hyppeln och Rörö, eller vid återvinningsstationerna (ÅVS), Grötö och Kalvsund. Se även bilaga 3 till denna renhållningsordning. Farligt avfall får inte lämnas utan tillsyn utan skall lämnas över till personal på plats.

Olika slag av farligt avfall får inte blandas med varandra. Farligt avfall får inte heller blandas med annat avfall. Farligt avfall skall vara väl förpackat så att hantering och lagring underlättas. Förpackningar skall vara väl märkta. Använd om möjligt originalförpackningen. Med undantag av hushållens egna transporter av sitt farliga avfall till återvinningscentraler och återvinningsstationer får det farliga avfallet endast hämtas och hanteras av renhållaren eller annan som kommunen anlitar.

Farligt avfall från hushållen kan hämtas av renhållaren efter beställning vid fastigheten mot avgift.

Följande produkter eller ämnen utgör exempel på vad som skall hanteras som farligt avfall:

- Färg-, lackavfall samt hartser
- Limavfall (exempel kontaktlim, epoxilim, spackel)
- Lysrör, glödlampor (exempelvis lågenergilampor, solarierör, halogenlampor, vanliga lysrör)
- Lösningsmedel
- Spillolja, bensinrester och kontaminerat vatten
- Fotokemikalier (exempelvis fix och framkallare)
- Bekämpningsmedel
- Sprayburkar
- Annat starkt surt eller starkt alkaliskt avfall (exempelvis frätande ämnen som kaustiksoda, svavelsyra, ammoniak, lut, avkalkningsmedel)
- Avfall som innehåller kvicksilver (exempelvis termometrar, barometrar, reläer)
- Läkemedelsrester skall sorteras ut och lämnas på apotek.

- Kasserade kanyler lämnas till apotek i behållare som tillhandahålles kostnadsfritt där.

Batterier (producentansvar 26/11 2008)

- Enligt förordningen (1997:645) om batterier är hushållen skyldiga att sortera ut batterier.
- Mindre batterier som innehåller kadmium, kvicksilver och bly är miljöfarliga och klassas som farligt avfall.
- Mindre batterier kan lämnas vid kommunens återvinningscentraler, vid vissa återvinningsstationer, i kommunen uppsatta batteriholkar samt i den så kallade Samlaren hos Hemköp, Hönö och Alexius Livs , Öckerö
- Produkter med inbyggda miljöfarliga batterier kan lämnas vid försäljningsstället. Vid avlämning till ÅVC eller ÅVS skall det inmonterade batteriet vara demonterat från produkten.
- Bilbatterier (blybatterier med en vikt över 3 kg) och andra större startbatterier återlämnas normalt vid inköpstillfälle men kan också lämnas vid kommunens återvinningscentraler och vid återvinningsstationerna på Grötö och Kalvsund. Vissa hamnföreningar erbjuder också sina kunder att avlämna kasserade batterier.

Asbest

- Asbest (eternit) är farligt avfall enligt avfallsförordningen. Asbest lämnas in vid kommunens återvinningscentraler på Öckerö eller Björkö. Asbesten skall vara väl inplastad och försedd med varningstext. Asbesten skall läggas i för ändamålet avsedd container eller på annan plats som kommunen anvisar.
- För hanteringen av asbest uttages avgift
- Asbest från hushållen kan hämtas av renhållaren, *i container*, efter beställning vid fastigheten mot avgift.

Kontaminerat virke

- Kontaminerat virke (tryckimpregnerat virke, slipers m.m.), räknas som farligt avfall enligt avfallsförordningen, och skall avlämnas vid kommunens återvinningscentraler på Öckerö, Björkö, Hyppeln, Knippla eller Rörö. Det kontaminerade virket skall läggas i för ändamålet avsedd container eller på annan plats som kommunen anvisar.
- För hanteringen av kontaminerat virke uttages avgift.
- Kontaminerat virke från hushållen kan hämtas av renhållaren efter beställning vid fastigheten mot avgift.

Grovavfall

- Grovavfall från hushållen (skrymmande hushållsavfall) lämnas vid kommunens återvinningscentraler eller vid återvinningsstationerna på Grötö och Kalvsund.
- Grovavfall är sådant skrymmande avfall från hushållen som inte ryms i eller av andra skäl inte kan läggas i behållare eller säck för hushållsavfall. Grovavfall är exempelvis utrangerade möbler, cyklar och liknande.
- Grovavfall från hushållen kan hämtas av renhållaren efter beställning vid fastigheten mot avgift.

Bygg- och rivningsavfall

- Bygg- och rivningsavfall från hushållen lämnas vid kommunens återvinningscentraler eller vid återvinningsstationerna på Grötö och Kalvsund.
- Bygg- och rivningsavfallet (trä, isolering, gips, kakel, plåt m.m.) skall sorteras vid källan.
- Gips får under inga omständigheter, om inte särskild överenskommelse träffats med renhållaren, blandas med annat avfall utan skall läggas i för ändamålet avsedd container eller på annan plats som kommunen anvisar.
- Vid försummelse av utsortering av avfallet uttas en tilläggsavgift.
- Bygg- och rivningsavfall från hushållen kan hämtas av renhållaren efter beställning vid fastigheten mot avgift.

Trädgårdsavfall

- Trädgårdsavfall bör komposteras inom den egna fastigheten om det kan ske på ett sådant sätt att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppstår.
- Trädgårdsavfall får dock lämnas, i mindre mängder (häckklipp m.m.), av fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren vid kommunens återvinningscentraler eller vid återvinningsstationerna på Grötö och Kalvsund. Vid större mängder trädgårdsavfall, röjning av tomt, nedsågning av träd, mottagning och hantering av rötter m.m. tas avgift ut enligt taxa.
- Trädgårdsavfall från hushållen kan hämtas av renhållaren efter beställning vid fastigheten mot avgift.
- Grenar m.m. från trädgårdsavfall som kan hämtas av renhållaren får ha en maximal längd av 1,2 meter och skall vara väl buntat så att hanteringen underlättas.

Sot och aska

- Sot, aska och andra förbränningsrester från hushåll får lämnas, av fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare eller den som utför sotning på fastigheten, på kommunens återvinningscentraler eller vid återvinningsstationerna på Grötö och Kalvsund. eller på annan plats som kommunen anvisar.
- Sot och aska från hushållen kan hämtas av renhållaren efter beställning vid fastigheten mot avgift.

Avfall under producentansvar

Förpackningar

Förpackningar av metall, kartong, plast, wellpapp och glas (ofärgat och färgat) lämnas vid återvinningsstationerna i det insamlingssystem som förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI) anvisar.

Returpapper

Tidningar, tidskrifter, direktreklam, telefonkataloger, telefonkataloger, kataloger för postorderförsäljning och liknande kataloger skall lämnas vid återvinningsstationerna i det insamlingssystem som FTI anvisar.

Avfall av elektriska och elektroniska produkter från hushållen

- Avfall av elektriska och elektroniska produkter lämnas in vid kommunens återvinningscentraler eller vid återvinningsstationerna. Här avses även ljuskällor som glödlampor, lågenergilampor, lysrör m.m. Även elektriska och elektroniska produkter från hushållen som inte omfattas av producentansvar skall lämnas in.

Glöd- och lågenergilampor, småbatterier och småelektronik kan även lämnas i den s.k. Samlaren som finns på ICA Hönö, Hemköp, Hönö och Alexius Livs, Öckerö.

- Avfall av elektriska och elektroniska produkter kan hämtas av renhållaren efter beställning vid fastigheten mot avgift.

Kasserade kylskåp och frysar

- Kasserade kylskåp och frysar ska vid transport, till kommunens återvinningscentraler eller till återvinningsstationerna på Grötö och Kalvsund,

hanteras varsamt så att de farliga ämnen (klorfluorkarboner) som finns i kyl och frys inte läcker ut.

- Kasserade kylskåp och frysar kan lämnas vid kommunens återvinningscentraler eller vid återvinningsstationerna, på Grötö eller Kalvsund, eller kan hämtas efter beställning vid fastigheten mot avgift.

Däck

- Däck lämnas normalt till den som yrkesmässigt överlåter eller saluför däck.
- Däcken skall vara demonterade från fälgen annars har verkstaden rätt att ta ut skälig ersättning för att demontera dem.

Bilar

Bilar lämnas på de platser som producenterna anvisar. Med bilar avses personbilar, skåpbilar och andra jämförbara fordon.

Sorteringsanvisningar för verksamheter och företag i Öckerö kommun.

Bilaga 2

Av kommunens renhållningsföreskrifter och övriga tillämpliga föreskrifter följer att nedan uppräknade avfallsslag skall utsorteras. Avfallet lämnas på den vid respektive avfallsslag anvisad plats.

Vid avlämnande av avfall är det avlämnarens skyldighet, att på kommunens begäran, uppge var avfallet kommer ifrån, hur avfallet har uppkommit och vem som är avlämnare. Kan inte detta säkerställas har kommunen rätt att neka att ta emot avfallet.

Allt verksamhetsavfall debiteras med för tillfället gällande hanteringskostnader och behandlingsavgifter.

Hushållsavfall

Hushållsavfall från verksamheter skall, liksom annat hushållsavfall, borttransporteras genom kommunens försorg. Verksamhetsutövare är skyldig att abonnera på renhållningstjänster i den omfattning som framgår av denna renhållningsordning.

Farligt avfall

Verksamhetsavfall som utgörs av eller innehåller farligt avfall kan, mot avgift, lämnas vid kommunens bemannade återvinningscentraler (ÅVC) på Öckerö, Björkö, Knippla, Hyppeln och Rörö eller till återvinningsstationerna (ÅVS) på Grötö och Kalvsund. Se även bilaga 3 till denna renhållningsordning. Farligt avfall får inte lämnas utan tillsyn utan skall lämnas över till avdelningens personal på plats.

Olika slag av farligt avfall får inte blandas med varandra. Farligt avfall får inte heller blandas med annat avfall. Farligt avfall skall vara väl förpackat så att hantering och lagring underlättas. Förpackningar skall vara väl märkta. Använd om möjligt originalförpackningen.

Information angående transportdokument, tillstånds- och anmälningsplikt gällande transporter av farligt avfall samt anteckningsskyldighet om slag av avfall som uppkommer, mängder m.m. finns i avfallsförordningen (2001:1063, §21-§43).
www.lagrummet.se

Farligt avfall från verksamheter kan hämtas av renhållaren efter beställning mot avgift.

Verksamhetsutövare kan anlita annan entreprenör än kommunen för dessa transporter.

Följande produkter eller ämnen utgör exempel på vad som skall hanteras som farligt avfall:

- Färg-, lackavfall samt hartser
- Spillolja och kontaminerat vatten
- Limavfall (exempel kontaklim, epoxilim, spackel)
- Lysrör (exempelvis lågenergilampor, solarierör, halogenlampor, vanliga lysrör)
- Lösningsmedel
- Fotokemikalier (exempelvis fix och framkallare)
- Bekämpningsmedel
- Sprayburkar
- Annat starkt surt eller starkt alkaliskt avfall (exempelvis frätande ämnen som kaustiksoda, svavelsyra, ammoniak, lut, avkalkningsmedel)
- Avfall som innehåller kvicksilver (exempelvis termometrar, barometrar, reläer)

Batterier (producentansvar 26/11 2008)

- Mindre batterier kan lämnas vid kommunens återvinningscentraler, vid vissa återvinningsstationer, i kommunen uppsatta batteriholkar samt i den så kallade Samlaren hos Hemköp, Hönö, ICA Hönö samt i Alexius Livs , Öckerö
- Mindre batterier som innehåller kadmium, kvicksilver och bly är miljöfarliga och klassas som farligt avfall.
- Produkter med inbyggda miljöfarliga batterier kan lämnas vid försäljningsställen. Vid avlämning till ÅVC eller till återvinningsstationerna (ÅVS) på Grötö och Kalvsund skall det inmonterade batteriet vara demonterat från produkten.
- Bilbatterier och andra större startbatterier (över 3 kg) återlämnas normalt vid inköpstillfälle men kan också lämnas vid kommunens återvinningscentraler och till återvinningsstationerna på Grötö och Kalvsund. Vissa hamnföreningar erbjuder också sina kunder att avlämna kasserade batterier.

Asbest

- Asbest (eternit) räknas som farligt avfall enligt avfallsförordningen. Asbest kan lämnas in vid kommunens återvinningscentraler på Öckerö eller Björkö. Asbesten skall vara väl inplastad och försedd med varningstext. Asbesten skall läggas i för ändamålet avsedd container eller på annan plats som kommunen anvisar.
- För hantering och transport av asbest uttages avgift.
- Asbest från verksamheter kan hämtas av renhållaren, *i container*, efter beställning mot avgift.

Kontaminerat virke

- Kontaminerat virke (tryckimpregnerat virke, slipers m.m.), räknas som farligt avfall enligt avfallsförordningen och kan lämnas vid kommunens återvinningscentraler på Öckerö, Björkö, Hyppeln, eller Rörö. Det kontaminerade virket skall läggas i för ändamålet avsedd container eller annan plats som kommunen anvisar.
- För hanteringen av kontaminerat virke uttages avgift.
- Kontaminerat virke från verksamheter kan hämtas av renhållaren efter beställning mot avgift.

Kliniskt eller smittförande avfall

- För kliniskt och smittförande avfall som uppkommer i annan verksamhet gäller de regler som finns angående emballage och transport i senaste versionen av Statens räddningsverks författningssamling ADR-S samt i Socialstyrelsens föreskrift, SOSFS 1999:27(M) om hantering av smittförande avfall från hälso- och sjukvården. Detta avfall klassas, till skillnad från det skärande och stickande avfall som uppkommer i ett hushåll, som farligt avfall.
- Kliniskt eller smittförande avfall från läkarstationer, tandläkare och hälso- och äldreomsorg kan hämtas av renhållaren efter beställning mot avgift.

Bygg- och rivningsavfall

- Bygg- och rivningsavfall från verksamheter kan, mot avgift, lämnas vid kommunens återvinningscentraler samt i begränsad omfattning till återvinningsstationerna på Grötö och Kalvsund.
- Bygg- och rivningsavfallet (trä, isolering, gips, kakel, plåt m.m.) skall sorteras vid källan.
- Gips får under inga omständigheter, om inte särskild överenskommelse träffats med renhållaren, blandas med annat avfall utan skall läggas i för ändamålet avsedd container eller annan plats som kommunen anvisar.
- Vid försummelse av utsortering av avfallet uttages en sorteringsavgift.
- Bygg- och rivningsavfall från verksamheter kan hämtas av renhållaren efter beställning mot avgift.

Avfall från fiskenäringen

- Wire, trålar och uttjänta fiskeredskap kan, mot avgift, avlämnas på kommunens återvinningscentral på Öckerö efter kontakt med personal. Även kommunens hamnar är skyldiga att ta emot allt fartygsgenererat avfall.
- Wire, trålar och uttjänta fiskeredskap kan hämtas av renhållaren efter beställning mot avgift.

Avfall under producentansvar

Förpackningar

Förpackningar av metall, kartong, plast, wellpapp och glas (ofärgat och färgat) lämnas vid återvinningsstationerna i det insamlingssystem som förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI) anvisar.

Returpapper

Tidningar, tidskrifter, direktreklam, telefonkataloger, telefonkataloger, kataloger för postorderförsäljning och liknande kataloger skall lämnas vid återvinningsstationerna i det insamlingssystem som FTI anvisar.

Avfall av elektriska och elektroniska produkter från verksamheter

- Avfall av elektriska och elektroniska produkter, som omfattas av producentansvar, lämnas in vid kommunens återvinningscentraler eller återvinningsstationerna på Grötö och Kalvsund. Här avses även ljuskällor som glödlampor, lågenergilampor, lysrör m.m.
- Avfall av elektriska och elektroniska produkter kan hämtas av renhållaren efter beställning vid verksamheten mot avgift.

Kasserade kyl- och frysapparater

- Kasserade kyl- och frysapparater kan lämnas vid kommunens återvinningscentraler eller till återvinningsstationerna på Grötö och Kalvsund.
- I producentansvaret ingår endast kasserade kyl- och frysapparater som är "hushållsprodukter". Information om vilka produkter som ingår finns på El-kretsens hemsida www.el-kretsen.se. Kommunen har ingen skyldighet att ta emot produkter som används för professionellt eller kommersiellt bruk. Vid mottagande av produkter som inte ingår i producentansvaret uttages den fulla kostnaden för borttransport och förbehandling.

- Kasserade kyl- och frysapparater ska vid transport till kommunens återvinningscentraler eller återvinningsstationerna på Grötö och Kalvsund hanteras varsamt så att de farliga ämnen (klorfluorkarboner) som finns i kyl- och frysapparater inte läcker ut.
- Kasserade kyl- och frysapparater kan hämtas efter beställning vid verksamheten mot avgift.

Däck

- Däck lämnas normalt till den som yrkesmässigt överlåter eller saluför däck.
- Däcken skall vara demonterade från fälgarna annars har verkstaden rätt att ta ut skälig ersättning för att demontera dem.

Bilar

Bilar lämnas på de platser som producenterna anvisar. Med bilar avses personbilar, skåpbilar och andra jämförbara fordon.

Information och anvisningar om ÅVC och ÅVS i Öckerö kommun. Bilaga 3

I Öckerö kommun finns det 5 bemannade återvinningscentraler, på Öckerö, Björkö, Knippla, Rörö och Hyppeln. Det finns dessutom 13 obemannade återvinningsstationer. Dessa finns för närvarande på följande platser:

Fotö (korsningen Stora vägen-Egnahemsvägen)

Hönö (Heinövallen, Statoil, och Östra hamnen)

Öckerö (vårdcentralen, Trängebergsvägen)

Hälsö (hamnen)

Knippla (hamnen)

Rörö (hamnen)

Hyppeln (utanför återvinningscentralen)

Björkö (utanför återvinningscentralen)

Kalvsund (hamnen) även mottagning av farligt avfall 1:a lördagen i varje månad

Grötö (hamnen) även mottagning av farligt avfall 1:a lördagen i varje månad

Öckerö kommun är lokal samordningsentreprenör och ansvarar för skötsel och drift av ÅVS: er. På några ÅVS: er, Kalvsund och Grötö, har kommunen utökad verksamhet med vissa verksamhetsslag. Se sorteringsanvisningar för hushållen, bilaga 1.

Öppettider för kommunens återvinningscentraler redovisas på kommunens hemsida.

